

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2011 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av vissa lagar som gäller inom den privata sektorn och av 11 § i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 oktober 2011 en proposition med förslag till lagar om ändring av vissa lagar som gäller inom den privata sektorn och av 11 § i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (RP 89/2011 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Maritta Hirvi, social- och hälsovårdsministeriet
- chef för juridiska ärenden Aino Lassila, Pensionsskyddscentralen

- utvecklingschef Sonja Lilius, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA)
- pensions- och försäkringschef Ove Herrlin, Sjömanspensionskassan
- jurist Jarmo Pätäri, Akava ry
- expert Johan Åström, Finlands näringsliv
- ekonomisk expert Ilkka Kaukoranta, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- juridisk ombudsman Harri Hellstén, Företagarna i Finland
- jurist Heli Puura, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
- Pensionstagarnas Centralförbund PCF.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare ändras. Till dessa lagar fogas en ny bestämmelse. Enligt den ska en arbetstagare med deltidspension, vars arbetsavtal om deltid arbetet sägs upp och som inte är skyl-

dig att utföra arbete eller vars arbetstid annars minskar under uppsägningstiden, trots detta anses uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden. Det huvudsakliga syftet med bestämmelsen är att klarlägga verkställandet av de nämnda lagarna.

Beloppet av deltidspension ska justeras först när det har inträffat en permanent förändring på minst 15 % i förvärvsinkomsterna av deltidsarbetet i stället för över 10 % som för närvarande. Detta minskar pensionsanstaltarnas arbete och förvaltningskostnaderna. Dessutom förtydligas och förenklas bestämmelserna om deltidspension även i övrigt för att göra det lättare att tillämpa och verkställa dem.

Den retroaktiva fristen för indragning, justering och avbrytande av betalningen av invalidpension ska förlängas från nuvarande ett år till två år.

De primära förmåner som dras av från arbetspensionen ska lindras så att primära förmåner inte längre har minskande inverkan på pension som intjänats på grundval av arbete jämsides med den primära förmånen.

Till de nämnda lagarna ska fogas en bestämmelse om att pensionsanstalten kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension i situationer där någon utredning som inverkar på pensionen saknas. Då kan pensionsanstalten redan med stöd av det interimistiska beslutet betala den pensionssökande pension och på så sätt trygga hans eller hennes försörjning tills det slutgiltiga beslutet meddelas. Dessutom föreslås att lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk ändras så att det blir möjligt att med-

delat interimistiska beslut också i fråga om avträdelsestöd.

I propositionen föreslås också att lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, lagen om införande av lagen om sjömanspensioner, lagen om införande av lagen om pension för företagare och lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare ändras. Dessa lagar ändras för att göra det lättare att verkställa arbetspensionssystemet för den privata sektorn och för att minska kostnaderna för verkställandet så att från sådan familjepension som baserar sig på förmånslåtarens pension som samordnats i enlighet med de pensionslagar för anställningsförhållanden som gällde före 2005, ska primära förmåner i regel dras av i enlighet med lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare. Ändringen inverkar inte på familjepensionens sammanlagda belopp.

I lagen om Pensionsskyddscentralen och i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem föreslås ändringar av i första hand teknisk natur.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2012. De ändringar som gäller lindrande av avdraget för primära förmåner ska dock träda i kraft först den 1 januari 2013.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

De ändringar som föreslås i propositionen förtydligar arbetspensionsbestämmelserna i den privata sektorn och underlättar verkställigheten. I vissa fall innebär de rentav bättre förmåner för pensionstagarna. Den som får deltidspension kan förtjäna ett något större belopp utan att pensionen påverkas. Också samordningen av pension som grundar sig på arbete som utförts vid sidan av primära förmåner ändras på ett sätt som uppmuntrar till arbete också när arbetsförmågan

försämrats till följd av sjukdom eller skada. Med hänvisning till propositionen och annan utredning finner utskottet förslaget behövligt och lämpligt. Utskottet förordar lagförslagen utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 15 november 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Laila Koskela /saf
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /saml
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Lasse Männistö /saml

Hanna Mäntylä /saf
Annika Saarikko /cent
Hanna Tainio /sd
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst
ers. Elsi Katainen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Esko Salo.